

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÖNÖVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A POLITIKA

Nyilatkozat a sztrájkokról. — Egy kis illetlenség. — A bécsi sajtó.

A legtermészetesebb dolog, hogy a forrongó politikai élet eseményei iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg. De nem a legtermészetesebb, hogy ez érdeklődések közben annyira nem korrekt dolgok esnek meg, mint a Désv-féle ügyben Désv és védője viselkedése, mint a sztrájkra való bujtogatás s a bécsi sajtó egyik-másik organumának hangja.

A sztrájk.

A fenyegetésképpen hangoztatott nagy sztrájkra vonatkozóan egy vezérpolitikus, aki egyaránt ismeri úgy a kormányt, mint a nemzeti munkapártot nézeteit és ezéért kijelentései, illetékességükönél fogva, nagy figyelmet érdemelnek, a következőket mondta egy fővárosi hírlapíró előtt:

— Politikailag a dolog úgy áll, hogy jogosulatlan és megokolatlan, ha a munkásság az ő végső fegyveréhez nyúl, amikor még nem lát tisztán abban a tekintetben, hogy normális eszközökkel mit tudna elérni. — A kormány javaslata nem utolsó szó. Nem ultimátum. *Teljes illetékességgel hangozatom, hogy a javaslat a kormányt nem utolsó szava, sőt hogy a tárgyalások során további javító módosításokkal szemben nagy előzetkenységet kíván tanusítani.* Ha pedig így van, nem kötelessége-e a szociáldemokrata vezetőségnek, hogy ezeket a javító módosításokat megvárja és lelkiismeretesen megvizsgálja, vajjon azoknak beillesztése után nem módosul-e a parlamenti reform olyanképpen, hogy az ellen az ultima ráció alkal-

A királyfi halála

Irta: Alphonse Daudet.

A kis királyfi beteg... A kis királyfi meg fog halni... A királyság minden templomában éjjel-nappal látható a szentség és nagy gyertyák égnek a királyi gyermek gyógyulásáért. Az ódon székváros utcái szomorúak és csendesek, a harangok már nem zúgnak, a kocsi lépésben hajtanak. A királyi palota bejáratainál kíváncsi polgárok lesik a rácskapukon belül, fontoskodó arccal suttogó, potrohos kapusokat.

A palotában nagy a nyugtalanság. Kamarások, udvarmesterek futkosnak fel s le a márvány lépcsőkön. A folyosók telve selyem ruhás apródokkal, udvaroncokkal, kik csoportról csoportra járnak hír után. A tágas lépcsőkön könnyező udvarhölgyek bókólnak egymásnak, szemüket törölve himzett zsebkendőikkel.

Az orvosok taláros gyülekezete a télikertben tanácskozik. Látni az ablakokon, a mint ide-oda mozgatják talárjuk hosszú fekete ujját és tudákosan hajtogatják parókás fejüket. A kis királyfi nevelője és lovászmestere fel s alá járkálnak az ajtó előtt, várják a tanácskozás eredményét. Konyhaszolgák sur-

mazása már az ő fölfogásuk szerint se volna helyén?

— Egy szempont különösen figyelemre méltó és ez az, hogy úgy a nemzeti munkapárt, mint a gazdasági élet valamennyi fontos tényezője igen erős nyomást gyakorol a kormányra, hogy egy esetleges tömegsztrájkkal szemben habozást nem ismerő energiával tegye meg azokat az intézkedéseket, melyek úgy a dolgozni akaró munkások munkaszabadságának és munkajogának, mint általában a polgárság vagyoni és személyi biztonságának megvédésére szükségesek lesznek. A kormányt a terrorral szemben gyöngeséget tanusítani nem szabad. De nem szabad a törvényhozásnak sem. Hiu reménység hát az, hogy a munkásság sztrájk árán többet kaphat, mint a mit anélkül kapna.

A Désv-pör.

A Désv-ügyben történekről illetékes helyen így nyilatkoznak:

A miniszterelnök által Désv Zoltán volt államtitkár ellen indított pörben Désv tegnapelőttre volt megidézve a budapesti büntető-törvényszék vizsgálóbírája elé. Erről a kihallgatásról az ellenzéki lapok hasábos közléseket hoznak, amelyekben az elfogult olvasó mindenekelőtt azon ítődik meg, hogy a hivatali titoktartásnak, de a modern büntető eljárásnak szempontjából is szigorúan megóvandó bizalmas jellegnek felretételével a volt államtitkárnak, mint vádlottnak nyilatkozatai ugyszólván sztenografikus hűséggel jutnak a nyilvánosság elé. Nem tudjuk, magától a volt államtitkár urtól erednek-e közvetlenül ezek a nyilatkozatok, vagy védőjétől, mert hiszen rajtuk kívül a kihallgatásnak csak a vizsgálóbíró volt tanúja; de ez nem változtat azon, hogy ezzel a közléssel legalább is illetlenség történt. A lojalitás szempontjából sem kifogástalan ez az eljárás, mert hiszen az ilyen egyoldalú közlések, amelyekre a másik fél nem nyilatkozhatik, nyilvánvalóan elárulják a hangulatok célját. Ez esetben azonban, azt hisszük, ennek az utóbbi célnak

az ilyen irányzatú közlések, mint a tegnapiak, nem tettek jó szolgálatot, mert csak újabb bizonyosságát szolgáltatják annak, amit már az ügy eddigi fejleményeiből is mindenki láthatott, hogy Désv Zoltánnak a miniszterelnök ellen tett súlyos vádjaira nincsen, amint hogy nem is lehet semmiféle bizonyítéka. Ő maga árulta ezt el, amidőn a vizsgálóbíró nyomatékos felszólítására, hogy bizonyítékait már a vizsgálat során elő kell adnia, ismét csak a mögé az ígért mögé bujt, hogy ő bizonyítékait majd csak a főtárgyaláson fogja előterjeszteni. Désv Zoltán kissé a szokott mértéken túl veszi igénybe a régi közmondásnak: Qui habet tempus, habet vitam, kedvezését, mert a mohón publikált első törvényeségi kihallgatás a komolyan itélkező közönség előtt csak újabb megerősítést hozta annak a ténynek, hogy Désv Zoltán nagy garral előadott vádjait bizonyítani nem tudja.

A bécsi lapok.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A választójogi reform benyújtása ismét alkalmat adott a bécsi sajtó egyes organumainak arra, hogy a szokott fölényes hangon bírálja a javaslatot kapcsolatban felszínre került kérdéseket, amelyeket szociális és nemzeti szempontból fontolóra kell venni. Nem szándékoznak ezuttal vitatni, mily határig van joga a bécsi sajtónak belső dolgainkba beleavatkozni, sőt a higgadt kritikát erről az oldalról is a megérdemelt figyelemmel mérlegeljük. Előre volt látható, hogy a választójogi törvényjavaslat nyomán, mely egy hatvan éves állapotból az első lépést teszi a jogkiterjesztés útján, a vélemények nagy fölzajlása fog elkövetkezni. A magyar államférfiak, köztük Lukács, Héderváry, Tisza és mások több ízben előre jelezték, hogy a választójog reformja természetesen föl fogja idézni a mostani pártkeretek új alakulását. Mert hiszen lehetetlen, hogy egy ilyen mélyreható kérdés ne idézze elő a szociális téren megnyilatkozó hitvallások követőinek határozott állásfoglalását és ehhez képest bizonyos új csoportosulások létrejöttét. Értjük, hogy odaát Ausztriában

A királyné még jobban zokog és a kis királyfi kezd félni.

— Oh, én nem akarom, hogy a halál elvigyen és meg is fogom akadályozni, hogy idejőjön. Hozzatok rögtön negyven erős testőrt, kik örködjenek ágyam körül. Száz nagy ágyu álljon éjjel nappal égő kanóccal ablakaim alatt! És jaj a halálnak, ha közeledni mer!

A királyné, hogy örömét töltse a királyi gyermeknek, int kezével. Csakhamar hallható a nehéz ágyuk dübörgése az udvaron, majd negyven testőr karddal kezében sorakozik a szobában. Öreg, szürke bajuszu legények, a kis királyfi tapsol örömeiben. Megismeri egyiküket és feléje kiált:

— Lorrain! Lorrain!

A testőr egy lépést tesz az ágy felé.

— Nagyon szeretlek, öreg Lorrainem. Mutasd csak kardodat. Ha a halál meg akar ragadni megölnöd, ugy-e?

Lorrain felel:

— Igen, Fenség... és két nagy könnycsepp fut végig cserszínű arcán.

Ebben a pillanatban az udvari pap lép a kis királyfihoz, sokáig beszél hozzá halkán

rannak el köszönés nélkül mellettük. A lovászmester káromkodik, mint egy pogány, a nevelő Horatiust recitálja. Közben alulról, az istállók felől hosszú panaszos nyerítés hallatszik. A lovások megfeszültek a királyfi pejlőváról, amely szomorúan panaszkodik üres jászla előtt.

— És a király? ... Hol van Ő Felsége? ... A király bezárkózott egy szobába a palota tulsó végében. Az uralkodók nem szeretik, ha könnyeiket más is látja. A királyné... Oh az más... Ott ül a kis királyfi ágya mellett, könnyben fűrésztí szép orcáját s hangosan zokog mindnyájok előtt akárcsak egy polgárasszony.

Fehérebben, mint párnái, nyugszik a kis királyfi lehunyt szemekkel csipkés ágyában. Mintha aludnék, pedig nem... A kis királyfi nem alszik... Anyja felé fordul s látva, hogy az zokog, így szól:

— Fenség, miért sir? Igazán azt hiszi, hogy meghalok?

A királyné felelni akar, de könnyei nem engedik szóhoz jutni.

— Ne sirjon hát Fenség, ön felel, hogy királyfi vagyok és, hogy a királyfiak nem így halnak meg.

csodálkozást kelt, hogy milyen szük terjedelmű, egyelőre legalább az a politikai zajlás, pedig ennek is éppen odaát könnyen megtalálhatjuk a természetes magyarázatát azokban a tapasztalatokban, amelyeket az osztrák radikális választójog első parlament-jéből eddig gyűjtöttek. Természetesnek kellene találniuk a bécsi lapoknak, hogy mi a nélkül, hogy ezeket a tapasztalatokat a doktrinér szociálisták tanításával egybevetnők, a magunk viszonyai szempontjából a radikális választójog Lajtán-tuli vívmányait egyáltalában nem tartjuk csábítóknak.

Az új bérház

Az építő bizottság ülése.

A Piac-utca 26. 28. számú bérház építése most nyer befejezést. Azonban még mindig vannak kisebb-nagyobb fontosságú munkák, amelyek az építés végső előrehaladását szolgálják. Ezek fölött tárgyalt ma a bérház-építő bizottság, amelynek üléséről tudósítunk a következők:

Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökle alatt jelen voltak Borsos József h. főmérnök, Pavlovits Károly tervező műépítész, Vass Károly dr. jegyző, Bruckner Ödön építési ellenőr, Horváth János, Latinovits Mihály.

A bizottság több igen lényeges építési kérdést tárgyalt le, pótlásokat rendelt el, a melyeknek fogantatása az építkezés mielőbb való befejezése érdekében sürgős.

Elsősorban a liftek építésében beállott változtatásokat határozta el a bizottság. — Eredetileg ugyanis a liftet úgy tervezték, hogy a pincéből a harmadik emeletig szolgál. Azóta azonban már mauzand részeket is építettek s így oda is lift közlekedésről kell gondoskodni. A bizottság azt találta helyesnek, hogy a lift tehát nem a pincéből, hanem a földszintről indul ki s így nagyobb költség nélkül el lehet látni a mauzard részeket is.

A portálék építését a Sollux-prizma vállalat vállalta el, de közben a címtáblák alatt lévő üvegrészt nem akarja csinálni, mert szerinte arra nem szerződött. A bizottság azonban ragaszkodik a portáll eme részének elkészítéséhez is, mert szerinte igenis tartozik ezzel a vállalat. Miután azonban a portálék elkészítésüket a Sollux terhére s vesztélyére mással készítették el.

A címtáblákra kimondta már a tanács, hogy esztetikai szempontból azokat maga a város egyforma alakban s színben készítteti. Az erre beérkezett ajánlatok szerint legelőnyösebb ajánlatot tett Zelinger Ede. Az elfogadott ajánlat szerint a címtáblák színes, söt-

s mutatja a feszületet. A kis királyfi csodálkozva hallgatja, egyszer csak megszólal:

— Értem önt abbé ur, de mondja csak az én kis Beppo barátom nem halhatna meg helyettem, ha sok pénzt adnánk neki?

A lelkész folytatja halk hangon beszédét s a kis királyfi arca mindinkább nagyobbodó bámulatot tükröz. Mikor a pap befejezte, a kis királyfi nagyot sóhaj és megszólal:

— Nagyon szomorú dolgokról beszélt nekem abbé ur, de egy dolog vigasztal, az, hogy ott fent a csillagok paradicsomában újra királyfi leszek... A jó Isten — tudom — rokonom és bizonyára rangom szerint fog bánni velem. Odafordult anyjához és megszólal:

— Hozzák ide legszebb ruhámat, fehér hermelines köpenyem és bársony cipőmet; királyfi öltözetben akarok belépni a paradicsomba.

A lelkész harmadszor is feléje hajlik és sokáig beszél hozzá halkán. Egyszer csak félbeszakítja haragosan a királyi gyermek:

— De hiszen akkor — kiált fel — hiszen akkor királyfinak lenni... semmi...!

És mitsém akarva többet hallani, fálnak fordul a kis királyfi és zokog keservesen...

tét zöld, vagy kék alapon később megállapítandó minta nyomán aranybetűkkel, a bérlők költségére készülnének folyó méterenként 20 korona árban.

Kimondta még a bizottság, hogy a folyosók alsó részén 20 centiméter magasságban márvány mozaik falszegélyt alkalmaztat, a mi tisztaság főtartását szolgálja. A falszegély folyóméterenként 15 koronába kerülne.

Nyíry Ernő dr. ügyvéd, aki a II. emeleti 1. számú lakás bérlője, a lakás szebbé tétele és lakhatósága, használhatósága érdekében néhány figyelemreméltó előterjesztést tett. A bizottság az ezek folytán szükséges átalakításokat véleményezi, ha a költségek megteríthetnek.

Az I. emeleti üzlethelyiségek padozatának tölgy faparkettel való ellátását Kubinyi Lajos és társa cégre bízzák. A parkettezés négyzetméterenként 9 korona 50 fillérbe kerül.

Több apró ügy került még tárgyalás alá amelyek során még hosszabb viták folytak.

Debreczen város muzeuma

A gyarapodás ajándékokkal.

A városi muzeum az elmúlt esztendő utolsó hónapjaiban a tárgyaknak úgy muzeális értéke, mint száma tekintetében öröndetes módon gyarapodott. A hortobágy-poroszázi Kr. u. II. századbéli halmos temetőben a sámsoni majorsági földön s a hosszumacsi középkori Szent-Mihály temploma helyén végzett ásások ugyan nem jártak a kívánt sikerrel, hanem e csalódásért bőségesen kárpótolták a muzeumunkat a vásárlások, letétek és ajándékok. Ezuttal a letétekről és ajándékokról számolunk be.

I. A könyv és kéziratár számára következő ajándékokat kaptuk: Asztalos József tanítóképezdésztől Hunyadi és Gebei család közös armálisát (1629.) s a Hunyadi cs. nemességét igazoló okmányokat; özv. Borbély Sándornétől: régi polgári okleveleket; Debreczen város tanácsától a párisi 1900. évi világiállítási diszokleveleket; Debreczen város nyomdájától 78 db. nagyobb és apró nyomtatványt; Fazekas Sándortól a tiszántuli ref. egyh. kerület 1889-ben készült térképét, könyveket és apró nyomtatványokat; Fémipari szakiskolától évi értesítőjét; báró Horváth Károly veszprémi püspöktől Balácsa nevű római telep díszes kiállítású leírását; Kereskedelmi miniszteriumtól a Vasutúgy történetét; dr. Kovács Józseftől: „A Hortobágy hasznosításának alapfeltételei”-t; Klein Vilmostól (Álmosd) Irinyi Jánosra (a gyufa felalálója) s családjaira vonatkozó könyveket, kéziratokat, okmányokat; Muzeumok Főfelügyelőségétől mult évi kiadványait; Szemere Miklóstól (Budapest) „Gentry” c. röpiratát; Tardy Sándortól (B.-Ujfal) a herpályi csonkatorony fényképeit; Tóth Miklóstól 2 régi történelmi könyvet; Vadász Emiltől; Klapka kiáltványát Komárom vára feladásáról, a halápi őstelep fényképét s Darnay „Magyarország őskora” c. könyvet; Varga Lajosné Major Agnéstől. Komáromi Cs. György fordítása szerint való bibliát; özv. Vass Jenőné (B.-Ujfal) a depr. borbélyi céh 1805. évi privilegialis levelét, Vass Beniamin debreceni szenator ügyvédi okleveleit (1807.) és Diariumat (1833—1851.) Zoltai Lajostól a Tiszántuli ref. egyházkerület térképét s több apró nyomtatványt.

II. A szép- és iparművészeti tár a következő ajándékokat, illetőleg letéteket kapta: Dr. Györfly Istvántól (Budapest): Góti-kus aranyozott veres réz kelyhet (XVI. század elejéről), fedeles ónkannát (XVIII. századbéli), mindkettő a körös szent jános ref. leányegyházé volt; Dr. Józsa Andrástól (Nyiregyháza) Thalys Kálmán ifjúkori arcképét, korrajz, Thalynak gr. Nádasdy Ferenchez írott ajánló soraival; Löfkovits Arthurtól Samassa S. egri érsek ezüst plakettjét, 2 olajfestési tájképet, rézmetszeteket s fényképeket; Nagy József polgári isk. tanár-

tól: női arcképet, pasztell; Thorockai Oswald műve; gipszszobrot, Somogyi S. műve, ex-libriseket és letétül 9 db debreceni ezüst, ón, bronz plakettet; Sárréti Jánostól (Váncsod) cintányért. S. Szabó Istvántól (B.-Ujfal) szivarozó garnitúrát, vasöntvény, rézöntvény; Tardy Sándortól (Berettyóújfal) a herpályi csonkatorony cink-dueát, Váncsodi ref. egyháztól letétül verejtékes aranyozott ezüst poharat (1687.), urasztali ónkannát (1722); három régi urasztali terítőt, egyike aranykoffiummal kivarott; városi tanácstól, 2 ezüst és 1 bronz plakettet; Varga Lajosné Major Agnéstől: 1865-ben készült réz dobozt, „Ötvös céhé” felirással; Özv. Vass Jenőné (B.-Ujfal) a saapi ref. eklezia-keresztelő ón kancsóját (1793.), Zoltai Lajostól Kovács Ferenc nagyenyedi diáknak a diák szövetség nagyerdei sátoztáboráról készült ceruza rajzait.

III. Az éremtár kapta ezeket: Asbóth Oszkártól (Pocsaj), bronzkori bögrét; Bat-háry Imrétől érvágó régi eszközt, réz; Bene Jánostól (Földes), traenyt kövését; Debreceni 48-as honvédegylettől képes gyászlobogót s 76 koszu szalagot; Kereskedelmi és iparbanktól a mult század elejéről való díszes nagy vasládát, melyet a szabadságharcban hadi pénztárul használtak; Kónya Lászlótól ós- és középkori agyag és vas-tárgyakat; Markovics Gyulától Anjoukori sarkantyut; Muzeumok Főfelügyelőségétől állami letétül bronz karikát; Sárréti Jánostól (Váncsod) magyar szabályt; Szabados Ferencről a macsit emlom helyén talált harang-töredéket; Vadász Emiltől kova pengét; Vass Jenőné (B.-Ujfal) ós- és középkori edényeket; Zelenka Bélától új-zealandi kövését.

IV. Az éremgyűjteménynek ajándékoztak: Asbóth Oszkár (Pocsaj) XVI. századbéli pénzeket. Balogh István IV. István rézpénzét (Soma); Berzöffy Vince Kossuth Lajos amerikai 1 dolláros s egy 10 dolláros amerikai papírpénzt; Doetor Ármin (Nyír-egyháza) sayn-wittgensteini tallért; Grünfeld Hermin Constantinus junior; Haffner István dán és francia, Kónya László lengyel, id. Kovács S. magyar, Kiss István tanítóképezdész (Sarkad) magyar pénzeket; Löfkovits Arthur 2 db. debreceni vonatkozású ezüst emlékérmét; Maibaum Miksa 1 pénzt; Nagy Márton (Váncsod) 1 régi bucsuérmet; Nagy József polgári isk. tanár 61 db. debreceni emlékérmét, letétként; Pataki Sándor Fr. Ágost szász tallérját; Rauchberger Irén magyar; ifj. Szabó Gyula (Ottomány) 2 db. római; Varga Lajosné Major Agnes lengyel és francia pénzt; Városi tanács 16 db. bronz és ezüst emlékérmét s 2 régi pénzt; özv. Vass Jenőné (B.-Ujfal) thuriumi és neapolisi antik görög rézpénzeket; egyiptomi tetradrammat és drammat, dymachiumi ezüst pénzt, Tib. Claud. Vespasian. Nerva, Trajan. Ant. Pius. Commodus s más római császárok pénzét, 14 db. friesachi denart s több középkori s későbbi magyar, osztrák, lengyel, olasz, triéri pénzt, 7 db. réz- és ólom-emlékérmét; Vida János képezdész 1 régi pénzt.

V. A Néprajzi tár gyarapodásához különféle ajándékokban járultak: Boldizsár Zsigmondné (Nádudvar) 2, özv. Borbély Sándorné 1 drb, Brózik Dezsőné (B.-Ujfal) 2 drb régi magyar női derék; Demjén Lajosné (Nádudvar) 2 db., Fónyad Márton (Váncsod) 1 db, Ecsedi István 2 db, Dobi Sándor (Nádudvar) 1 db, Hajas Mátyás (Hortobágy) 3 db, özv. Kerekes Imréné 1 db, Kovács József (Váncsod) 1 db, id. Kujik János (Nádudvar) 1 db, Magyar Lajos (Derecske) Irinyi János által festett rohafogas; Molnár András (Nádudvar) 2 db, özv. Papp Lászlóné (Nádudvar) különféle fonáshoz-szövéshez való eszközöket; Pocsaji ref. egyház két régi urasztali boros korsóval, Sárréti János (Váncsod) 1 db; Széll József (Váncsod) 1 db, Z. Szabó István és neje (B.-Ujfal) régi ruhafélék s egyéb házi eszközöket; Szöke Gáborné aranycsipkés pártával, Trojanovics Antal (B.-Ujfal) 3 db, Tóth Péter (Váncsod) 2 db, Ujhelyi László (Váncsod) 1 db, Váncsod községe 2 db, Varga Lajosné Major Agnes 1793-ban készült csigacsínálóval, fából faragott;

Vass Jenőné (B.-Ujfalu) 2 drb. — Az ajándékozó urnóknak és uraknak e helyen is hálás köszönetet mond a muzeum igazgatósága.

A régi éra büne

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A rendőrség újjászervezésének nagy ügye mellett csupán egy fontos tárgy foglalkoztatta még a jog- és pénzügyi bizottság tagjait. És ez a tárgy az volt, amely első pontul nagy szerényen huzódott meg e cím alatt: Tanácsai előterjesztés a Meszena-alap ügyében. E szerény mondat alatt pedig nem egyéb rejtőzködött, mint — ahogy Jánosi Zoltán később nagyon helyesen rá is mutatott — a régi rendszernek, a régi klikk-uralomnak egyik napfényre került büne. 5000 korona elherdálása, bizonytalan jövővel megindult valaminek pártpolitikai célzattal és rokonszenvvel való megajándékozása a város zsebéből és veszedelmére. A régi rendszer, a régi gazdálkodás hibáinak egyike lepleződött le a ma leírni javasolt 5000 koronás esetben. — A klikkfőnökök vezetése alatt álló közgyűlési többség megszavazta a Meszena-alapból a Csizmadia Termelő Szövetkezetnek az 5000 korona részjegyzést s ez a pénz szőrén-szállán elveszett, mert a szövetkezet megbukott. Vajjon évtizedenként hány ilyen eset kerül még nyilvánosságra arról a korszakról, a melynek elmaradottságát, büneit a mai kor sinyli meg.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Az ülésen jelen voltak Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt Magoss György dr. főügyész, Rostás István főkapitány, Nagy József főszámvevő, Csapó László főpénztáros, Borsos József h. főmérnök, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Bacsó Dezső dr., Fejér Ferenc dr., Jánosi Zoltán, Kernhoffer József, Márk Endre, Rickl Antal, Szilágyi Imre, Tóth István, Tüdös János dr., Vass Károly dr. jegyző.

Az új főszámvevő.

Vargha Elemér dr. bejelenti a bizottságnak, hogy a főispán főszámvevővé Nagy Józsefet nevezte ki, akit melegen üdvözlő s kéri, hogy nagy szaktudását e bizottságban, amely főként pénzügyi bizottság, érvényesítse.

Nagy József főszámvevő köszönettel veszi az üdvözlőt. Igéri, hogy hosszú köztisztviselői pályája során szerzett tapasztalatait szívesen hozza ide és ha szülővárosának hasznára lehet vele, örömmel bocsátja azokat a bizottság rendelkezésére.

Régi bűnök.

A közgyűlés 1903-ban a Meszena-alapból a Csizmadia Termelő Szövetkezetnek 5000 korona részjegyet jegyzett. Most a szövetkezet teljesen tönkrement és főszármolt s minden részjegy elveszett. Az előadó azt javasolja, hogy az 5000 korona veszteséget az alak évi jövedelmeiből 3 éven át térítsék meg.

Jánosi Zoltán azt a kérdést veti föl, mi jogon helyeztek el ilyen alapítványi tőkerészletet egy ilyen bizonytalan vállalkozásba az alapító levél és az alapítványok intenciói ellenére. Meggondolatlan lépés volt ez. Viselje is a közgyűlés a következményeket s így térítse meg a házipénztár. Ez a régi gazdálkodás büne.

Magoss György dr. főügyész: 1903-ban még nem volt alapító levél s kifejezett alapítványi cél. A közgyűlést nem lehet felelőssé tenni most már. Hanem tekintettel arra, hogy a tőkeszaporításra fordítják úgy is a kamatok felét, az önhibán kívül előállott veszteséget fedezzék a kamatok feléből.

Jánosi Zoltán helyteleníti újból az egész részjegyzést és konstatálja, hogy ez is, ez a

bűn is a hála Istennek már letűnt régi érárt terheli.

A bizottság a főügyész indítványának elfogadását javasolja a közgyűlésnek.

Kérések.

A Mezőgazdasági Gépgyár telekeldarabolási kérését és Leitner Dezső ama kérését, hogy bérletét Leiner Bélára ruházhassa át, mint olyanokat, amelyekben a tanács illetékes határozni, vissza adják a tanácsnak az utóbbit azzal, hogy Leitner Dezső vállalon kezességet Leiner Béláért. A betegápolási pótdadó leszállítása érdekében javasolja a bizottság a pénzügy- és belügyminiszterhez felirat küldését.

Steiner Jakab állatorvos ama kérését, hogy havi 100 korona fuvarátalánvt kapjon, az ügy és az állatorvos hatáskörének és teendőinek megálapítására visszaadja a tanácsnak.

Weisz Gyula a tanács ama határozata ellen felebbezett, hogy Nyil-utca 37. számú telkére kiadta az építési engedélyt azzal az indokolással, hogy az ott tervezett utcaszelésítés nem sürgős. A bizottság a tanács határozatának jóváhagyását javasolja.

Fehértói István városi kertész kérésére javasolja a bizottság, hogy szolgálati idejéből tíz évet számítsanak be a nyugdíjába.

A városi erdőőrök tehetartási kérésére kimondta a bizottság, hogy három tehén tartását engedje meg a közgyűlés.

Piltzer Mór nem fizette be még részletekben sem a községi kötelekbe fölveteli díjat, sőt kérte 30 koronára leszállítani s azt 3 koronánként akarja fizetni. A tanács e kérését elutasította, a bizottság Piltzer felebbezésére a tanács határozatát hagyta jóvá.

A vásár hiénái

Zsebmetszők, sipisták, kerítőasszonyok. — Újból feltűntek a tárcadobók. — Milyen könnyen osztogatják a vidéken az iparigazolványt? — Vagyonos cigányasszonyok bünszövetkezte. — A daktiloszkópa sikere.

A modern rendőri szervezet fejlődésével párhuzamosan a sipisták, csirkefogók és más bűnbűnben utazók is megváltoztatták taktikájukat. Ma csak a részeges csavargók járnak züllött, kopott öltözékben. A nemzetközi tolvaj, gazember uri gunyát visel, modora választkos s fellépésén látszik az öntudatlanság. Működésük terét is rendszerint oda helyezik, ahol nagyobb az idegenforgalom, nem feltűnő az érkezés, indulás s alkalom kínálkozik, hogy az ember torlódásban szabadon manipulálhasson. De gondoskodnak egyuttal alkalmas igazoló iratokról is, mely a felületes hatóság előtt megnyugtatónak lássák s a gyanu elhárítására alkalmas. Így ma már gyakori az iparigazolvánnyal, erkölcsi és vagyoni bizonylattal ellátott tolvaj, csirkefogó. Nem is hinné az ember, milyen könnyen jutnak ezek a többször büntetett, rovott multu, csalásért, lopásért, zsebmetszésért elítélt emberek efféle hivatalos okmányokhoz?

És itt meg kell védelmeznem a legutóbb is erős támadásokkal illetett fővárost, amely keserű tapasztalatokon okuiva, nem osztogatja könnyelműen sem az erkölcsi, sem az illetékességet igazoló okmányokat. Megválogatja azokat, akiket kötelekbe csatol, pártfogásába vesz s akik részére a boldogulást kívánatosnak tartja. Tessék csak elfáradni a jó vidéki mezővárosokba, falvakba. Évtizedes távollét után hazajön a többször büntetett, rovott multu sipista, betörő. Pénze van anynyi, hogy lefizesse az iparigazolvány kiadása körül felmerülő költségeket. A jegyzőnek, esküdtnek megfizeti a szokásos salláriumot, ta-

lán valamivel többet is. Összetűl a kupaknác, valamelyik pennás ember beszél a kérévényező apjáról, nagyapjáról.

— Mind jó, becsületes emberek voltak. Meg kell adni a módot a fiunak is, hogy becsületes ember lehessen.

S kiadják az iparigazolványt. Másnap megérkezik a körözvény, mely egy nagy betörés tetteseit nyomozza. Abban a legújabb iparos neve, személyleírása is bennfoglaltatik. Keresik a lakását: — elutazott. De az okmány a zsebében, visszaszítani nem lehet s ha van esze, ravaszsága, éveken keresztül elvicckél azzal az illető.

Tegnapi lapszámunkban megirtruk annak a zsebtolvajlásnak a történetét, melynek a szenvedő szereplője Balogh János árvaszéki hajdu volt, aki 485 korona hivatalos pénzt akart feladni a postán. Közbe egyéb postai megbízást is végzett s ez idő alatt a pénz a köpenye külső zsebében volt elhelyezve egy bőrtárcában. Két idegen állott a hajdu mellett, akik ugyancsak tolongtak a feladási pénztár körül a Balogh Jánost egészen annak faburkolásáig nyomták. Ezután benyult a zsebébe s ijedten tapasztalta, hogy a pénze hiányzik.

— Nem látták az urak a pénzemet? — fordult a hajdu az idegenekhez.

— Micsoda pénzt? — csodálkoztak.

— Elvesztettem a tárcámat 485 korona hivatalos pénzzel.

— Szegény ember! Sajnálkoztak az idegenek, akik pár pillanat alatt el is párologtak a postahivatalból. A hajdu pedig tovább kereste pénzt. Hiába. Csak akkor jutott eszébe, hátha az idegeneken keresné a pénztárcát. Utánuk is rohant s a Royal-kávéház elött érte el őket. Mindjárt az ott posztoló rendőrt is felkérte, állítsa elő az idegeneket.

Egyikük Perlesz Gyulának mondta magát, aki Ungár Dezső budapesti lókereskedővel jött a debreceni vásárba. Klein Ignác névre szóló zálogházi előjegyzéseket találtak nála. A másik gyanúsítottat Lauren Jánosnak hívják, állítólag edénykereskedő. Az mondják, nem ismerik egymást. Megmotoztatásuk alkalmával a kérdéses pénz és tárcát nem találták náluk. Valószínűleg egy harmadik büntársuk már a zsákmánnyal elmenekült. — Nem lehetetlen különben az sem, hogy Lauren egészen ártatlanul került a gyanuba s egyedül Perleszt és elmenekült társát terheli a hivatalos pénz eltűnése körül a bűnös felelősség.

Ugyükben Mile Pál rendőrkapitány már megindította a hivatalos nyomozást s úgy a fővárosi, mint az upesti és villányi rendőrségeket táviratilag megkereste. Ma már meg is érkezett a villányi és a fővárosi rendőrség válasza, mely Perleszre vonatkozólag igen szomorú adatokat tartalmaz. Nemzetközi csavargó a jeles férfiú, aki már végigzüllött Németországot és a monarchiát. A nála talált zálogházi előjegyzések is hamisak. Ungár Dezső nevű lókereskedő a főváros területén nem él s így Perlesz, aki lopásért, csalásért, zsebmetszésért több ízben volt büntetve, valószínűleg egyik büntársával rándult Debrecenbe, ahol a hajdu pénzének eltulajdonításával jogosan gyanúsítják.

Lauren János személyi adatai még nem ismeretesek. Bár gyanura alkalmas, hogy a postáról Perleszszel távozott s együtt is találták őket a Royalnál. Ma megérkezett felesége, aki férjét ártatlannak mondja. Egyelőre azonban nevezett is fogva marad.

Még tegnap került a hurokra két kulai cigányasszony: *Lakatos Teréz* és *Szikora Viktória*. Mind a kettő jómódu egyén, a Bácskában házuk van, derekukon értékes arany és gyémánt ékszer fityeg. Eredetét azonban szabályszerűen igazolják. Nem is visel a mai tolvaj lopott ékszert. Jól tudja, ez menten vesztét okozná. Am a lopott pénzen előszeretettel szerez briliánsokat, láncot, órát, mely úgy reprezentálására, mint céljának eltüntetésére alkalmas. A jómód feltüntetésével könnyebben férközik áldozatához egyrészt, másfelől a gyanút is könnyebben kerüli ki.

Szikora Viktória különben nem most van első ízben Debrecenben. Zsebtolvajlás miatt a város területéről végleg ki van tiltva. Most tiltott visszatéréseért 30 napi elzárással bünteti *Komlóssy Pál* dr. rendőrkapitány. Megállapította a rendőrség azt is, hogy *Lakatos Teréz* hazulról 12 koronával indult, megmozgása alkalmával ellenben 79 koronát találtak nála. Mint a kulai előjáróság jelenti, mind a két cigányasszony közismert zsebmetsző és kerítő.

— Az uraknak szeretünk *szivességeket* tenni! — mondja *Lakatos Teréz*. De lopni — teremtom — nem loptunk!

— Nem is vagyunk *rászorulva!* — tolja előre a kezét *Szikora Viktória*, melyen egy briliáns köves aranygyűrű fénylik. — Egy szabadkai cégnél vásárolta, meg van róla a számlája: 140 koronába került.

Jogosan feltételezhető, hogy a cigányok a vásár alkalmából elkövetett apróbb-cseprőbb lopásoknak tettesei, miért is a rendőrség a város területéről mindkét asszonyt *örök időkre kitiltotta*.

A *tárcadobók* is megjelentek. Ugy látszik bátorságukat nem koptatta meg a sok viszontagság, melyben részüik volt. Még mindig vannak naiv emberek, akik lépre mennek ily módon.

Ilyen kiváló médiumnak bizonyult *Decsei János* hajduszoboszlói gazda, aki délben a városba tartott a baromvásártérről. Amikor egy iparos kinézésű ember csatlakozott hozzá. Nemsokára jött a közismert „tárcadobó”, aki természetesen úgy tett, mintha nem tudná, hogy kiesett a zsebbelje s gyorsan tovább ment. Csak akkor termett mellettük, a mikor a gazda kötélnek állott és követte a társ-jómadarat osztzkodás mián a néptelen országuttra. Ekkor ismert recipe szerint megtörtént a *motozás*, melynek végén a *Decsei gazda 280 koronája eltűnt*.

Most már a rendőrség alighanem ütheti a nyomát.

Kitűnő fogást csinált azonban a rendőrség *Szintai Béla* nemzetközi zsebmetsző letartóztatásával, akit a vonatnál csipett nyakon, mielőtt még „dolgozni” kezdett volna. A kiváló férfi, aki utolsó divat szerint öltözik s biztos fellépésével már számtalan „siker”-ben volt része, indignálódva utasította vissza a nem várt fogadtatást.

— Talán csak nem úgy nézek ki, — vette elő iratait — mint egy *tolvaj?*!

— Éppen azért nyugodt lehet uraságod! — válaszolta az éles szemű *Furkó* őrmester. Az egész nem egyéb — *formaságnál!*

S a bonvivant csirkefogót a központi ügyeleten előállította. Volt keresztlevele, himlőoltási bizonyítványa s több rendbeli paprija arról, hogy a becsületén nem rágódik semmi folt... Ma este pedig mindezeket kiegészítet-

te a budapesti államrendőrség avval, hogy *Szintai Béla* közismert zsebtolvaj, aki lopásért, csalásért több évet ült... Most is ül... A többiek ujljenomata pedig nyilvántartás végett a fővárosi daktiloszkopiai osztálynak elküldetett.

(gy. zs.)

Hajdumegye decemberben

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt fél 10 órakor tartotta meg ülését Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. A szakelőadók a december-havi állapotokról számoltak be, melyek között a főorvos jelentése szerint a közegészségügy örvedetes javulást mutat. A születések száma magas, a halálozások kevesebb mértékben fordultak elő, mint eddig, a hevenyfertőző betegségek pedig szelid jelleget öltöttek.

Az ülésről tudósítunk a következő:

A kivándorlás.

Pákozdi Sándor főjegyző terjesztette elő az alispáni jelentést, amely szerint a közbiztonság — eltekintve az apróbb lopásoktól és kisebb betörésektől — teljesen normálisak voltak. Hét fegyelmi ügy nyert befejezést az elmúlt hónap alatt, melyek közül nevezetesebb a hajduböszörményi városi takarékpénztár több tisztviselője ellen hivatalos kötelességük súlyos megsértése és visszaélés miatt indított fegyelmi eljárás. Az elmúlt hónapban 8 utlevél kiadását kérték, az előző időkről pedig fennmaradt 7, vagyis elintézendő volt 15. Ebből kiadtak két utlevelet, melyek mind kivándorlásra, Amerikába száltak, három utlevél kiadását megtagadták és tárgyalás alatt van 10.

Közegészségügy.

Losonczy Vilmos dr. királyi tanácsos, főorvos, a következőket jelentette: Az elmúlt hónapban a közegészségügy igen kedvező volt. A születések száma — a rendestől eltérően — igen magas, a halálozások száma pedig igen alacsony volt. A hevenyfertőző betegségek évtizedek óta nem észlelt, szelid jellegűek voltak. A ronszoló toroklob csak szörványosan mutatkozott. Összesen 8 községben fordultak elő ilyen megbetegedések. A legtöbb Hajduböszörményben történt, ahol 16 ilyenmű megbetegedésről adtak hírt. Az összes ronszoló-toroklobos megbetegedések száma 30 volt. Ezek közül 21 gyógyult, 3 elhalt, 6 pedig kezelés alatt áll. Vörhenyes megbetegedések 10 községben fordultak elő, többek között Hajduböszörményben járványos jelleggel. Ilyenfajta megbetegedés a vármegye területén 59-szer fordult elő. Ebből fölépült 38, elhalt 1, husz pedig kezelés alatt áll. Kanyaró összesen 187 esetben fordult elő, melyből Hajdúhadházra 178 esik, más három községre pedig 9. A betegségből 105-en fölépültek, 82-en még kezelés alatt állanak. Hasihagymázás megbetegedés 8 községben összesen 18 esetben történt. Ebből 14 gyógyult, 2 elhalt és 2 kezelés alatt áll. A Hajduböszörményben pusztító járvány miatt az összes iskolákat bezárták és azokat a karácsonyi szünetek alatt fertőtlenítették. Három baleset, 2 öngyilkosság történt. Született összesen 607 egyén, halvaszületett 13, elhalt 303, a szaporodás 291.

Iskolaiügyek.

Csánki Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő jelentése szerint a hitfelekezeti tanítók és tanítónők közül 43-an 100—100 korona drágasági segélyt, a balmazújvárosi ref. iskola 404 korona tandíjkárpótlási állami segélyt kapott a kultuszminisztertől. Szentjóni Szabó Lenke, Papp Kálmán és Kiss Sándor püspök-ladányi tanítók, illetve tanítónők 900—900 korona fizetékiesítés és Parti Mihály

első korpótlék címén 200 korona államsegélyt kaptak. Vásárhelyi Sándor nádudvari állami gazdasági szaktanítót Kiskunhalasra, Porokoláb József okl. gazdasági szaktanítót pedig Nádudvarra helyezte a kultuszminiszter. A hajduszoboszlói állami polgári iskolában a magánvizsgálatokat, a tanfelügyelő személyes jelenlétével befejezték.

Gazdaság.

Surgóth Jenő gazdasági felügyelő jelentése szerint a szeszélyes időjárás megakadályozta az őszi vetések fejlődését, a vetések állása általában nagyon kedvezőtlen, az utak az előbbi esőzésektől járhatatlanok, a cseléd és munkásviszonyok rosszak, a vármegye gazdasági helyzete kedvezőtlen. A földmívelésügyi miniszter a Nádudvaron levő őzesi közlegelő kijavítására 700 korona államsegélyt utalványozott ki.

Allategészségügy.

Reicz János állatorvos az állategészségügyről a következőket jelentette: Hajdúvármegyében ragadós betegség 1 esett. Kabán a rühkór terjed. Hajduszovátton megszünt a veszettség. Hajdudorogon a takonykór, Tiszacsegén pedig a sertésvesz. A vármegyében ezen utóbbi betegséggel csak 6 község van fertőzve.

Adózás.

Nagy József pénzügyigazgató jelentése szerint decemberben befolyt egyenesadóban 184944 korona 15 fillér, hadmenetességi díjban 6094 korona 58 fillér, bélyegjövődékben 110863 korona 51 fillér, jogilletékben 52463 korona 59 fillér, díjjövődékben 248 korona 88 fillér, dohányjövődékben 39948 korona 60 fillér és határvámjövődékben 25173 korona 22 fillér.

Debrecen rendőrsége

Főirat nagyobb államsegélyért

Már tegnap jeleztük, hogy *Rostás István* főkapitány, ez az ambiciózus, nagy munkabírásu és végtelen ügyszeretettel dolgozó főtitkviselője Debrecennek, beteresztette a rendőrség ujjaszervezésére vonatkozó tervzetét. E tervzet részleteit már bőven ismergettük s méltattuk azt, mint nagy szakutadásal és körültekintéssel készült munkát.

Ez alkalommal, amikor ma a jog- és pénzügyi bizottság elé került ez a tervzet, nem kívánunk azzal részleteiben foglalkozni, hiszen a bizottság sem tárgyalta, mert a leglényegesebb kérdésen, a financiaális nehézségeken megakadt. Most csak két dologra akarunk rámutatni. Egyik az a szomorú, megdöbbentő kép, amelyet a legilletékesebb faktor, a főkapitány maga festett a debreceni rendőrség állapotáról, amely képről még azt mondta a főkapitány, hogy az a valóságban még ennél is feketébb. A másik az, hogy az ujjaszervezés, ameynek föltétlen szükségességét minden bizottsági tag hangsúlyozta és elismerte, 223306 korona 60 fillérbe kerül. Itt boszulja meg magát az indokolatlan takarékosság, amely előre nem látóan évekig semmit sem tett a rendőrség fejlesztése érdekében, hogy most egyszerre ilyen nagy összegű szükséglet elé állítsa a város polgárságát.

A bizottság tagjai amellet azonban, hogy elismerték az ujjaszervezés szükségességét, arra is figyelemmel voltak, hogy itt olyan szükséglet ellátásáról van szó, a közrendről, amelyről csakis az államhatalom tartozik gondoskodni. Tehát arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kormánytól kérik azt az anyagi erőt, amely az ujjaszervezéshez szükséges. Azonban — sajnos — nagyon helyenvalónak látjuk a főkapitánynak azt az aggo-

dalmaskodását, hogy a minálunk szokásos gyorsaság mellett hosszú időkre, ad Graecas Kalendas, halasztódik el így a kérdés. De lehetetlennek tartjuk, hogy ez ügyben a legkisebb késlekedés is legyen, hiszen kétségtelen, hogy a mai állapotában a rendőrség nem maradhat, mert a mai állapot mellett tulajdonképpen nincs is közbiztonsági intézkedés Debrecenben. Hisszük, hogy a bizottság tagjai segítségére sietnek a főkapitánynak és nem engedik e kérdést elnyújtani.

Az ülés ama részéről, amelyben a fontos ügyet tárgyalták, tudósítunk a következő:

A főkapitány előterjesztése.

Rostás István főkapitány rámutat arra, hogy míg 1896. óta a lakosság 50 százalékkal gyarapodott, a rendőrség létszámát nem szaporították. 1908-ban 28272, 1912-ben 46960 ügye volt a rendőrségnek. A kétes existenciák beszivárgása pedig ezt régen szükségessé tette volna. A tisztviselői karnak nincs kívánsága, oda csupán 2 tisztviselő és egy kezelő tiszt kell. Hanem nagyobb követelmények vannak a nyomozás körül. Így a most egyenruhás biztosokat kell átminősíteni detektivekké. Leginkább égető azonban a rendőrlétszám emelése. Ma a vasutól a Nagyerdőig, a Kossuth-utcán. Hatvan-, Szentanna-, Mester-, Miklós- és Széchenyi-utcán van összesen 22 rendőrőrszem. a jelenben még ennyi sem, mert 25 rendőr katona. Így óriási területen nincs biztonsági közeg. — Ma a rendőr hat órán át van külső szolgálatban s minden 4—14 napban egyszer szabadnapos csak és ekkor is a díjazottakat kell ellátni. Valóságos emberkinzás, a mi a rendőrökkel folyik. Így van azután, hogy a mai viszonyok közt csupán 14 embere van, bármi történnék is. A gyalogrendőrök számát 90, a lovasrendőrökét 18 emberrel akarja emelni. Ez esetben a kerületi őrszobák rendszere mellett még 50 őrszemet tudna kiállítani s állandóan 150 ember fölött rendelkezhetnék. Ezt a tervezetet főn a belügyminiszteriumban is ismerik s kérdezték tőle, vállalja-e annyi emberrel a garanciát a közbiztonságért, mire ő kijelentette, hogy ilyen személyzettel igen. A helyzet így javulni fog és 25 évig nem lesz szükség változásokra. — Az összes költség 223360 korona 60 fillérrug. Ebben nemcsak az új emberek fizetése, de a régiek fizetésének javítása is benne van. Mert a rendőrök a szellemileg, testileg öldöklő nehéz munkát a legutolsó napszámbevevőknél is nyomorúságosabb díjazás mellett teljesítik. A fizetést évi 100, a lakbért 40 koronával tervezte magasabbnak. A mai állapot türethetetlen és tarthatatlan s ha az államosítás bekövetkezik, annál többet kell áldoznia a városnak. Az államszolgálatból 65—70000 korona ugyanis e célra jár Debrecennek, neki határozottan kijelentették, hogy az újjászervezés esetén fokozott mértékben kapnak államszolgálatot. Álljon sarkára a város és egy küldöttség világosítsa fel a belügyminisztert a helyzetről. Kéri, fogadják el a javaslatát.

A vita.

Jánosi Zoltán álláspontja egyezik a főkapitányéval. A rendőrség mai formájában nem tehet eleget kötelességének. Amde a közrend biztosítása állami feladat s a város ma is 360000 koronát, 1913-ban pedig 425000 koronát áldoz e célra. A küldöttség tárgyalja föl a helyzetet és kérje, hogy e kis fejlesztés költségeit adja rendelkezésre, mert az újjászervezésre föltétlenül szükség van, a város pedig másként az végrehajtani nem tudja.

Magoss György dr. főügyész azt kérdi, nem jobb volna-e bevárni az államosítást. — Vagy legalább a közgyűlés előtt menjen föl a küldöttség a kormányhoz.

Kernhoffer József és Fejér Ferenc dr. is emellett szólnak, de Fejér Ferenc dr. előbb ilyen irányú közgyűlési határozatot kíván.

Rostás István főkapitány fél, hogy a küldöttséggel, tanácskozással eltolódik a kérdés elintézése, azért azt kéri, tárgyalják le, fogadják el a javaslatot és a szabályrendeletéhez fűzzék hozzá, hogy az csak akkor lép-

het életbe, ha a kormány a kért segílyt megadja.

Vargha Elemér dr. formulázta meg végre az indítványt, amely lényegben egyezik Jánosi Zoltán indítványával: a közgyűlés elé viszik az ügyet, határozatot provokálnak s fölírják a miniszterhez, hogy tegyen írásbeli kijelentést: hajlandó-e nagyobb államszolgálatot támogatni a várost.

A bizottság ezt el is fogadta.

A balkán bonyodalom A nagyhatalmak jegyzéke A török nemzetgyűlés

A balkáni bonyodalom legutóbbi eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

A NAGYHATALMAK JEGYZÉKE.

Berlin, január 14.

A hatalmak kollektív jegyzékének Konstantinápolyban való átnyújtását egy vagy két nappal elhalasztották, mert a német kormány bizonyos széljegyzeteket tett, melyeknél fogva a jegyzéket még egyszer a londoni nagykövetségi konferencia elé kell terjeszteni. A német nagykövet kivételével az összes nagykövetek megkapták már instrukcióikat, melyeket azonban a jegyzéknek ekképpen szükségessé váló revíziója folytán módosítani kell. Bizonyosra veszik azonban, hogy a jegyzéket a nagykövetek csütörtökön átnyújtják a portának.

ETIKETT KÉRDÉSEK.

London, január 14.

A török delegátusoknak azt a fenyegetését, hogy elutaznak Londonból, a diplomáciai köröket élénken foglalkoztatja. A balkáni delegátusok hangsúlyozzák, hogy egyetlen delegátus sem utazhatik el Londonból az etikett durva megsértése nélkül, mielőtt a konferencia újra össze nem ül, ha csak az okból is, hogy a tárgyalások formális megszakitását kimondják. Kijelentik, hogy minden más lépés annak az országnak súlyos megsértését jelentené, a melyben a konferenciát megtartották és amelynek díszelőke sir Edward Grey.

NEM IGAZ!

Pétervári, január 14.

Külföldi lapoknak azt az állítást orosz lapoktól átvett híret, hogy az orosz kormány elhatározta, két további tartalékos évfolyam behívását, a Pétervári Távirati Ügynökség teljesen alaptalan koholmánynak jelenti ki. Ilyesmit egyetlen lap sem közölt és az orosz kormány sem tett ilyesfajta rendelkezést. Főlegessé válik tehát egy bécsi lapnak az a kérdése is, hogy ki ellen irányulnak ezek az intézkedések.

NEM LESZ FLOTTATÜNTETÉS.

London, január 14.

A nagykövetek tegnapi tanácskozásán a konstantinápolyi diplomáciai lépésről volt szó, de itt ugyszólván tájékozatlanok a nagyhatalmak képviselői, mert a jegyzék szövegét és az eljárás módját a konstantinápolyi nagykövetek határozzák meg. Csak annyit tudnak teljes bizonyossággal, hogy a nagyhatalmak nem fognak flottatüntetést rendezni Konstantinápoly előtt. A diplomáciai jegy-

zék egyrészt engedékenységre inti a portát, de másfelől óvja Görögországot attól, hogy Konstantinápoly ellen szárazföldön és a tenger felől kombinált támadást intézzen.

DRINAPOLYT ÁTADNI!

London, január 14.

A Reuter-ügynökség diplomáciai körökből úgy értesül, hogy a hatalmak jegyzékének szövegét megtáviratozzák már Konstantinápolyba, hogy ott oly gyorsan, amint csak lehet, ma vagy holnap, átnyujtsák. A jegyzék rövid, de erélyes és minden frázis nélkül közvetlenül a lényegről szól. A jegyzék a portának azt a világos és nyomatékos tanácsot adja, hogy szükséges, hogy átadja Drinápolyt és a hatalmakra bizza az egei szigetek kérdésének megoldását. Más kérdéseket a jegyzék nem érint.

A TÖRÖK NEMZETGYŰLÉS.

London, január 14.

Mint a Reuter-ügynökség értesül, török körökben a legnagyobb fontosságot tulajdonítják a tanácskozó nemzetgyűlésnek, amelyet Konstantinápolyban tartanak. Majdnem bizonyosnak tartják, hogy a nemzetgyűlés inkább a háború folytatását fogja elhatározni, semhogy teljesítse a szövetségesek követelését.

PASICS KÖRÜL.

Belgrád, január 14.

Kormánykörökben a miniszterválságról elterjedt híreszteléseket a nyilvánosság által most várt tisztí előléptetések késedelme idézte fel. Valósággal a dolog úgy áll, hogy e tisztí előléptetések csak adminisztratív nehézségek következtében szenvedtek halasztást és ezért a válsághírek teljesen tárgytalanok.

RIADALOM KONSTANTINÁPOLYBAN.

Konstantinápoly, január 14.

Az ifju-török puccsról elterjedt híresztelések következtében, amelyek szerint az ifju-törökök meg akarták támadni a portát, olyan időben, amikor a nagyvezér is ott tartózkodik, a rendőrperfektura a porta, a hadügyminiszterium és egyéb fontos épületek elé katonaságot helyeztet el. A perai utcákon lovasság vágatott végig Stambul felé. — A porta épületét és a szomszédos épületeket egy zászlóalj tartja megszállva. Eddig nincsenek kézzelfogható bizonyítékok a tervezett támadásról. Állítólag a nagyvezért, fenyegető levélben, lemondásra szólították fel.

Színház

HETI MŰSOR:

SZERDA: Délután *Király házassodik*, vigjáték.

Ifjusági előadás. (Bérletszűnet.)

SZERDA: Este *Próbaházasság*, bohózat. —

(C bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Éva*, operett. (A bérlet.)

PÉNTEK: *Farkas*, játék. (B bérlet.)

SZOMBAT: *Faun*, vigjáték. — Ujdonság. —

(C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Vén bakancsos és fia*

a huszár, népszínmű. — (Mértékelt hely-

árral.)

VASÁRNAP: Este *Szökött katona*, népszí-

mű. (Kisbérlet.)

HÉTFŐ: *Faun*, vigjáték. (A bérlet.)

Ifjusági és népelőadás. A szerdai ifjusági

és népelőadás iránt rendkívül érdeklődés mu-

tatkozik. Szinre kerül „A király házassodik”

Tóth Kálmán klasszikus történelmi vigjáték-

ka, amelyben Zilahy Gyula leghíresebb szerepét játsza el. Helyárai a délután 3 órakor kezdődő előadásnak a következőképpen van megállapítva: Páholyülés és Támlásszék 70 fillér. Állóhely és diákjegy 30 fillér. Karzat 20 fillér. Jegyek bárki részére is kiadatnak.

Apollo

mozgósínház

Miklós- és Piac-utca sarkán.

Igazgató: DEÉSI ALFRÉD.

Folytonos bemenet!

Telefon 762.

!! Ma este 6 órától éjfélig két nagy sláger kép !!

MISS SAHARET.

tel a főszerepben: **Alaro alatt.** Dráma 3 felvonásban.

!! **WALDEMÁR PSYLANDER** !!
a legkedveltebb mozi színész !!

AZ ALTATÓ DAL

című 3 felvonásos színműben játsza a főszerepét. Több bohózat, a két óras remek műsor keretében. Kedvezményes jegyek érvényesek, trafikokban válthatók.

HIREK

— **Görgey Artur állapota.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A nagybeteg tábornok állapotában végleges javulás nem állott be. Az éjszakát elég jól töltötte és reggel felé táplálékot vett magához.

— **A hadügyminiszter elutazása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Krobotin Sándor lovag hadügyminiszter, aki tegnap tudvalegyően Budapesten tartózkodott, hogy bemutató látogatásokat tegyen, ma délután az első gyorsvonattal visszautazott Bécsbe.

— **Papok a pénzügyintézetekben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: X. Pius pápa még 1910. novemberében elrendelte, hogy az egyházi férfiak a pénzügyintézetek vezetésében elfoglalt állásaikról mondjanak le, a jövőben pedig tartózkodjanak ilyen tisztségek elfogadásától. A pápai bréve összeférhetetlennek mondotta ki a közgazdasági tevékenységet a papi méltósággal. Ennek a rendeletnek Magyarországon 1913. április 1-én kellett volna érvénybe lépni. A magyar püspöki kar — amelyre a rendelet végrehajtását bízták — már hónapokkal ezelőtt azt a kérelmet intézte a szentszékhez, hogy a speciális magyar viszonyokra való tekintettel a rendelet életbeléptetését három évre halasszák el. — Mint most értesülünk, a püspöki kar kérelmének helyt adtak Rómában, úgy hogy a pápai rendelet csak 1916. április hó 1-én fog életbelépni.

— **Eljegyzés.** Geiger Vilmos Debrecenből eljegyezte Löblovits Rózsit Szolnokról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Holttest a hóemberben.** Szabadkáról táviratozzák: A radonováci országúton játszó gyermektársaság vasárnap egy emberi alakhoz hasonló hótömeget talált. Az alak, mely álló helyzetben egy fatörzsön nyugodott, úgy nézett ki, mint egy hóból kifomált bábu. A gyermekek játszani kezdték vele, de alig görgették meg egyszer-kétszer a hóembert, az alakot fedő hórteg lepattozott s alatta egy jéghideg emberi testre akadtak. Rémülten hívták elő a szomszédokat, akik a hóval fedett holttestben Horvát Jakabné 75 éves részeges radonováci asszonyra ismertek. Horvátné még szombaton este indult el egy korcsmából részegen és utközben leült a fatörzsre, elaludt és megfagyott. Aztán a hulló hó vastagon belepte.

— **Eltulajdonított fehérneműek.** Özv. Demeter Istvánné Kigyó-utca 3. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen K. M.-né ellen, aki a neki himzés végett átadott 24—25 korona értékű fehérneműjét eltulajdonította. A rendőrség az eljárást folyamatba tette.

— **Eljegyzés.** Reichmann Lipót helybeli kereskedő eljegyezte Mermorstein Sárkát Beregszászból. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megszökött huszár.** Szolnokról tudósítónk írja: A székesfehérvári huszároknál szolgált Csik József kunszentmártoni fiatal ember. A nehéz szolgálatot nem bírta és más fél héttel ezelőtt megszökött Székesfehérvárról. Gyalog indult haza. Betegen, rongyosan érkezett meg szülei házához, de ideje sem volt magát kipihenni, mert a csendőrök elfogták.

— **Tizenhároméves anya.** Sátoraljaújhegyről jelentik: Berczeli Sándor sztrópkói lakos, határrendőrségi tisztviselő régebb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Zvolenszky Irén tizenhároméves leánnyal. A viszonynak következményei lettek és így bűnvádi eljárás indult meg a csábító ellen, akinek ügyét most tárgyalta a sátoraljaújhegyi törvényszék. Berczeli iratokkal igazolta, hogy akkor, amikor a gyerekleány az anyai örömeiket észrevette, már betöltötte tizenegyedik életévét. A törvényszék erre Berczelit fölmentette, az ügyész azonban helytelen ténymegállapítás miatt felebezést jelentett be az ítélet ellen.

— **Zsebtolvaj a kisállomáson.** Fejes Zsófia helybeli lakos, szülész nő panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ma a Hatvan-utcai kisállomáson felöltője zsebéből 35 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopta. A zsebtolvajt a rendőrség nyomozza.

— **Tolvaj a padláson.** Kassai Juliánna Simonffy-utca 32. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a padláson tartott, bezárt kofferjéből mint egy 30 korona értékű, különböző tárgyakat elloptott. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

— **Tragikus halálesetek.** Tóth Mátyás helybeli lakos utcaseprő, aki az Olajútőben lakott, ma délután fölment padlására, ahol valami dolga akadt. Amint fölfele ment, a létrán a cipőjére fagyott hótól megcsuszott a lába s Tóth oly szerencsétlenül esett le a nem is tulságos magasságból, hogy agyrázkódást és koponyarepedést szenvedett. Mire észrevették, már halott volt. — Tegnap a gyermekmenhelyen hirtelen rosszul lett Pető Istvánné és nemsokára meg is halt. Holttestét ma boncolták föl.

— **Borzalmas vasúti katasztrófa.** Londonból táviratozzák: Sűrű ködben rémes katasztrófa történt tegnap délelőtt Broomford Bridge vasútállomáson. A birminghami expresszvonat, amelynek vezetője nyilván nem látta a tilosra állított szemafort, teljes sebességgel rohant át az állomáson és beleütközött az ott veszteglő személyvonatba. Az expressz 90 kilométeres gyorsasággal száguldott, a személyvonat vagonjainak tetejére rohant fel, a kocsik kiugrottak a sinekből és pozdorjává törtek. Az expresszvonat lokomotívja és étközökocsija rázuhant a romokra, egyetlen vasúti kocsi sem maradt épen. Ma reggelig két holttestet, egy asszonyt és egy kis gyermekét szedték ki a kocsik alól, öt halálosan sebesültet reménytelen állapotban vittek Birminghambe. Még nem lehet tudni, hány halálos áldozata van a katasztrófának.

— **Egy veszett eb garázdálkodása.** Papi Imréné debreceni téglagyári munkás neje ma délután panaszt tett a rendőrségen, hogy egy veszett eb a kezét megmarta. Ugyanez az állat szétmancsolt egy másik ebet is, sőt Papiék kiskutyáját is el kellett pusztítani, mert a veszett eb összemarta. Komlóssy Pál ügyeletes rendőrkapitány intézkedésére Steiner hatósági állatorvos kiszállt az eset színhelyére a Horváth-féle téglagyárba, a hol megvizsgálta az időközben agyonütött ebet. Minthogy pedig alapos a gyanu, hogy más állatokat is megmarta a veszett kutya, a környéken valószínűleg ebzárlatot rendelnek el. Az asszony orvosi kezelés alatt áll. A veszett eb tulajdonosa Papiné állítása szerint Kálmánczy Lajos téglagyári felügyelő volt.

Feltűnül minden más sört a

Müncheni Spatensör

eredeti töltésű palackokban. — Ő felsége a király mindennapi itala. — Gyomorhaj, vérszegénység és o soványság ellen a legkellemesebb gyógyital. o

Kapható nagyban:

Fischbein Jenő sörnagykereskedőnél

Hatvan-utca 30.

Telefon 10-5.

KICSINYBEN

az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 13-án délután 4 órától kezdődőleg e hó 14-én délután 4 óráig a következő haláleseteket jelentették be: Forster Tibor r. kath. 7 hónapos, Madár Dezsőné Szűcs Margit ref. 22 éves, Pap István ref. 1 napos, Pető Istvánné Török Zsófia ref. 23 éves, Kozma Mihály ref. 43 éves, Csuri András ref. 11 hónapos, Dudics Gusztáv r. kath. 48 éves, Kozma Mihály ref. 61 éves.

Debreczeni butorkészítő asztalosok áruzsarnok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

11 968 TELEFON: 968 11

HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem teveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az ítézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szm rna szényegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállításiban bocsátja forgalomba.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	808 50
Orosz hitel	619 00
4 százalékos koronajáradék	4 80
Államvonal	711 —
Jelkölcsön	31 —
Rémurány	721 —
Salgótarjánai	744 —
Közzeli vasút	688 50

Irányszám

Magánlezárolási kamatláb:
Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 1/2 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svayr L. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buzza áprilisra	11 82
" októberre	11 94
" 1913. szept.	10 23
Rozs áprilisra	10 81
" októberre	9 67
Zab áprilisra	10 83
" októberre	9 20
Tengeri 1: 8 év május	7 9
" júliusra	7 87

Készára ártartó.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Klein Lipót Biharnagybajom, Rosner Hermann Munkács, Kecza Ferenc Szeged, Kaibl János Karcag, Scwalb H. Nagyvárad, Hasz Andor Dombóvár (csőd), Rácz Márton Berettyóújfalú (csőd), Guth Vilmos Tápiósáp (csőd), Herczeg István Szolnok, Reichard Jenő Eperjes, Fogolyán Endre Sepsiszentgyörgy.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: POSCH DEZSO.

11-82
11-94
10-23
10-81
9-67
10-88
9-20
7-9
7-87

Regény-csarnok. A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.
Fordította: Szebenyei József.
(Folytatás.)

A kocsik azonban annyira meg voltak rakva, hogy nem lett volna helye az embereinknek és a tüzereknek, ha nem hagyunk el magunk mögött néhány tonnára való élelmiszert.

Körülbelül öt óra lehetett, mikor utnak indultunk és hat órára már jókora utat megtettünk, mögöttünk a csekélyszámu kíséret, amely olyan szegényes és elhagyatottnak látszott, hogy szinte kihívta a támadást.

Ezuttal láthattam, hogy a hir nem volt hamis és hogy a törzsek valóban harcra készülnek.

A vászonponyva alól, ahol elrejtözve fekdtem és kikukucskáltam a hegyek felé, láttam turbános fejeket kikandikálni a sziklák mögül és egy-egy előrsöt, amint sietett észak felé jelenteni nekik, hogy közeledünk.

Amig azonban a Terada-szorossal szembe nem értünk, — ez egy sötét, meredek hegyoldalakkal övezett mély hegyszoros — az afridisek nem mutatkoztak teljes csapatokban. Itt azonban már előbujtak, de úgy elrejtöztek a sziklák mögött, hogy ha nem figyeltük volna olyan élesen, mint ahogy figyeltük őket, egyenesen a verembe masíroztunk volna. A karaván azonban megállt, mire a hegyi emberek, látva, hogy észrevettük őket, erős, de rosszul célzott tüzelésbe kezdtek.

Azt mondtam Chamberlainnek, hogy szórja szét az embereit rajvonalakban, aztán vonuljanak vissza a kocsik felé, úgy hogy előcsalják az afridiseket. Ez a csalogatás nagyszerűen sikerült.

Amint a vöröskabátosok állandóan visszavonultak, az ellenség lelkes ordítással követte őket, szikláról-sziklára ugrálva és a fegyvereiket magasra emelték a lelkesedés hevében.

A fekete röhögő ábrázatok, vad mozdulataik és lobogó ruhájuk valóságos tanulmány lehetett volna egy csatafestő számára, aki Miltonnak az elátkozott hadseregét akarta volna megfesteni.

Minden oldalról törtettek előre, amig nem láttak már semmit maguk és a győzelem között, elhagyták a sziklák takaró biztonságát és ordítva, sivitva jöttek lefelé egy dühös, ordító tömeg a közepén a Próféta óriási zászlajával.

Most következett a mi feladatunk és ezt dicsőségesen meg is oldottuk.

A kocsik minden kis nyílásából, a ponyvák alól, a saroglyák mögül csak egy dől a puskagolyók zápora és minden lövés hatással csapott le a sűrű tömegben. Az első két sor, mint két emberréteg, úgy bukott fel mint a talált nyulak, de a többi — noha egy pillanatra meghökkentek — a vezérükkel az élükön, gyönyörűen törtettek azért előre.

Azonban fegyelmetlen emberek hasztalan törtek előre ilyen jól irányzott tüzeléssel szemben. A vezérek felfordultak és a többiek pár pillanatnyi habozás után megfordultak és a sziklák felé rohantak.

Most már ránk került a sor, hogy támadólag lépünk fel. Az ágyukat szabaddá tettük és csak úgy szórtuk utánuk az ölmet, mialatt a kis gyalogos csapatunk üldözőbe vette őket, lelőve és leszurva mindenkit, akit utólértek.

Még sohse láttam egy ütközetet olyan hirtelen átváltozni, mint ez esetben történt. A hirtelen visszavonulás meneküléssé vált, egy pánikba fulladt, élet-halálfutás lett belőle, amig a törzsbeliékből nem maradt csak egy elszórt, megrettent, demoralizált, nyulakként futó kis csapat, amely a maga erősségei felé menekült fődél és védelem alá.

Arra nem voltam hajlandó, hogy most már, amikor hatalmamba kerültek, olcsón engedjem őket. Ellenkezőleg, elhatároztam, hogy olyan leckét adok nekik, hogy a jövőben a vörös egyenruha magában is szabad utat biztosítson a viselőjének.

Közvetlenül a szökevények sarkában voltunk és a Terada-hegyszorosba követtük őket.

Kiküldtem Chamberlaint és Elliottot egy-egy csapattal, hogy a szárnyakat védelmezze, előrenyomultam a Lepaj-bennszülöttekkel, egy maroknyi tüzérsggel, nem adván időt az ellenségnek, hogy magához térjen, vagy hogy kifújhassa magát. De annyira lekötött bennünket a szűk európai egyenruhánk és a mászásban való járatlanságunk, hogy aligha értük volna utól a hegyi embereket, ha a véletlen segítségünkre nem siet.

Van egy kisebb, keskenyebb szoros ott, amely a főszorosba nyílik és a hegyi törzsek ijedtükben vagy zavarukban ide fordultak be, ahelyett, hogy a főuton futottak volna tovább, hagyttam volna futni őket, ment mindössze hatvan-hetven ember lehetett csak és üldöztem volna a főcsapatot, amely egyenesen a főszorosban futott tovább, ha az egyik kémnünk nem jön oda jelenteni, hogy a kis szoros, amelybe fordultak, „zsákutca,” amelyből kijárat nincs és nem juthatnak ki belőle, hacsak a sorainkon át nem törnek visszafelé meneküléskor.

Itt volt az alkalom, hogy a törzseket megleckéztessük. Elliott és Chamberlain a főcsapatot üldözte, míg én a csapattal a keskeny szorosba fordultam, lassan haladva előre és szélteben minden sziklát elfoglalva nyomultunk előre. Egy sakál sem mehetett volna el mellettünk láthatatlanul. A lázadókat megfogtuk, mint a patkányt a fogóban.

A szoros, amelyben találtuk magunkat, homályos és fenséges volt, amelyet emberi elme csak elképzelni tud. Két oldalt meztelen, meredek sziklások meredezett ezer méternyire a magasságba, úgy hogy az egymás fölé rakódott sziklák közt egy-egy vékony sávon át szűrődhetett csak be viláosság, amit viszont a kiálló pálmafák mérsékeltek a meredek oldalokon. Aloék rézsutosan nőttek ki a szakadékok közül és a levegőt megillatosították buja illattal.

(Folyt. köv.)

2969—1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 1912. V. 4413/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kubinyi Lajos és Tsa részére lakostól 1535 kor. tőke, és az eddig összesen 137 kor 66 fill. perköltség erejéig 1912. évi november hó 1-én bíróság felül-foglalt és 960 koronára becsült írógép, butorok és egyéb ingóságok 1913. évi január hó 23-án délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Arany János-u. 8. sz a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi december hó 28-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Holland-Amerika Vonal, Rotterdam

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójaratok

Rotterdam-Newyork-Kanada között.

Iroda: Budapest, VII., Thököly-ut 10.

1913. évi január hó 15-én kezdődő „Leltározás” előtt

az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított árban szerezhetők be

Halmágyi Sámuel

fő- és fióküzleteiben Piac-utca.

Nagy raktár, :: dus választék

Pi üsch kabátok, Bundák, Raglanok, Szörme kabátok, Pongyolák, Blouzok, estélyi oo rukák, costumók és mnindenemü szörme árukban. oo

Leszállított olcsó árak minden osztályban.

Menyasszonyi kabátoknál nagy árengedmény.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelezés

Keresem oly leány vagy fiatal özvegy barátságát, kivel a téli délutánokat és estéket kellemesen eltölthetném. Leveleket „Unalmasak a napok egyedül” jeligére a kiadóhivatalba kérem.

Ózsi idő 1913 jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Vigan éjünk jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Házassulandók figyelmébe! Férjet keresnek: 28 éves vagyonos, csinos orosz hölgy, 22 éves német árva 400,000 korona vagyonnal, 18 éves egyedül álló porosz k. a. 100 000 vagy., 38 éves független gyermektelen özvegy 120,000 kor. vagyonnal, számos vagyonos magyar hölgy, gazdag amerikai hölgyek és sok száz vagyonos hölgy Európa egyéb országaiból. Komoly érdeklődőknek (ha vagyontalanok is) díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

27 éves kiszolgált katona vagyok, feleségül vennék egy szobaleányt, kivel egy gazdaságban foglalhatnánk állást. „Szobainas” jeligére irjanak a kiadóhivatalba.

33 éves, csinos, elvált asszony, magányos urhoz házzvezetőnek, elmenne vidékre is. Cim a kiadóhivatalban.

Házasságot kötne jó módban lévő, 45 éves, magános uri ember, szolid urinóval vagy leánnyal. Irjanak „Debreczeni ur” jeligére a kiadóhivatalba.

Lakás

Széchenyi-u. 25. sz. a. emeleti 5 szobás teljesen modern lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.

Különféle

KARLSBADI kétszersült eredeti Sprudel vízzel készült, 1 csomag 70, vagy 35 fillérért kapható a Deutsch üzletekben.

Férfi kalapok és sapkák, női, férfi, gyermek harisnyák és keztyűk, férfi és női téli ingek és nadrágok legolcsóbban Schwarz M. L.-nél Piac-utca 52., megyeház mellett.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvencs Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Egy női íróasztal és egy fehér új vaságy eladó József kir. herceg-utca 21.

Ki szép és tartós c. t. óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye. Modern konyha és előszoba berendezések készen is kaphatók József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Telefon-könyvecskék, csakis Debrecen és ezen hálózathoz tartozó községeket tartalmazók, felakasztható zsinórral, mai napig lezárva, 40 fillérért kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

Állást keres

Kőműves munkákra keresek egy embert. Cim a kiadóban.

Házak-Telkek

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersfalazati és

kémény-téglák

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Milliók

használat

köhögés,

re. edtség, katarrhus, elnyalkásodás, görcs és számarhurut ellen

KAISER-féle Mell-Karamellákat

3 fenyővel.

6050. közzig bizonyítvány orvostól és magyar ostól biztosítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes BOMBON. Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill. Kapható: Mihalovits J., Gró z Nagy Ferenc, Dr. Széleányi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos gyógyszerészeknél, Józsa és J. na és Központi drogeriákban Ujfehértó Trón Gyulánál, Er-Mihályfalván Mátrai Ákosnál. Derecskén Benkő Sándornál.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál,

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **RETHY** név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengyék,

szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, flanel takarók nagy raktára.

Olcso árak! :: Előzékeny kiszolgálás!

H.-Hadházon

igen forgalmas helyen hentesüzlettel kapcsolatban fűszer- és csemegeüzlet, áru-raktár és berendezéssel együtt jutányosan eladó.

Bővebbet Fűszerkereskedelmi Részvénytársaságnál Debreczen, Piac-u. 41.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziser a

Hollandi

Gyomoreseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

BURGER MANÓ

tűzifa- és szónagykereskedő Debreczen, a Lóvasúti - fatelepen (Hatvan-utca végén) villanyerőre berendezett fűrészt és fagyótölepe

Szállít mindenfajta kitűnő minőségű

tűzifát

métermázsánként, ölenként és vagononként; továbbá a legjobb minőségű szalon porosz kőszent métermázsánként házhoz szállítva, valamint ugy porosz, mint kitűnő hazai szenet vagononként ipari üzemek részére. :: Telefon 7—09.